

Memo

Van Gerard 't Hart

Mobiel nr. +31 6 57 85 87 05

E-mail gthart@mourik.com

Aan Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum 4 maart 2024

Betreft internetconsultatie verzamelbesluit Omgevingswet

Mourik Infra B.V.

Voorstraat 67
2964 AJ Groot-Ammers
Postbus 2
2964 ZG Groot-Ammers
+31 184 66 72 00
infra@mourik.com
www.mourik.com

Het voornemen tot wijziging van (onder meer) de regelgeving voor asfaltcentrales op grond van de Omgevingswet vormt de aanleiding voor het indienen van deze reactie. Deze wijziging is onderdeel van het voornemen tot het doorvoeren van wijzigingen in vier algemene maatregelen van bestuur onder de Omgevingswet, die samen zijn gebracht in het Verzamelbesluit Omgevingswet 2025 (Keten-ID 25523). Mourik Infra B.V. ("**Mourik**") verzoekt dit besluit te heroverwegen en licht hieronder toe waarom.

Mourik is aandeelhouder in een asfaltcentrale en past op een groot aantal van haar werken asfalt toe. Mourik heeft om die redenen belang bij de continue beschikbaarheid van asfalt, waarvoor werkbare regelgeving noodzakelijk is.

Het huidige voornemen zal in ongewijzigde vorm leiden tot een netto negatieve impact op het milieu. Daarbij moet gesteld worden dat door de keuze om geen onderscheid te maken in de verschillende zeer zorgwekkende stoffen in de groep polycyclische aromatische koolwaterstoffen ("**PAK**"), de verbetering voor wat betreft gezondheid en milieu niet aantoonbaar is. Dit geldt specifiek voor de vluchtige componenten van PAK, zoals naftaleen. In het geval van naftaleen onderschrijft een recentelijk STAB-advies dat. Daarbij overweegt de rechtbank Gelderland (aanvrager van dit STAB-advies) dat het aan de wetgever is om hier een standpunt over in te nemen.¹

Los van de negatieve gevolgen voor onze maatschappij op het gebied van gezondheid en milieu creëert deze derde wijziging in korte tijd een onstabiel en onzeker ondernemingsklimaat. Dat heeft impact op de gehele asfaltketen in Nederland. Daarnaast kan een indirect gevolg van de voorgenomen wijziging zijn dat de huidige afvalstromen van wegbeheerders (lees vrijkomend asfaltgranulaat) niet tot nauwelijks hergebruikt kunnen worden, waardoor Nederland jaarlijks met een afvalberg van 3.5 miljoen ton vrijkomend asfaltgranulaat blijft zitten. Tevens zal door het wegvallen van deze secundaire bouwstoffenstroom dit tekort gecompenseerd worden door de toepassing van nieuwe primaire grondstoffen. Dit heeft vergaande negatieve gevolgen voor de ambities van het Rijk op het gebied van duurzaamheid en circulariteit en de vervangings- en renovatieopgave van Nederlandse wegbeheerders.

---

¹ Rb. Gelderland 6 februari 2024, r.o. 7.5, ECLI:NL:RBGEL:2024:586.

Datum 4 maart 2024

Pagina 2/4

Hieronder gaat Mourik in op het voornemen om enkele technische wijzigingen door te voeren in de algemene maatregel van bestuur (AMvB) "het Besluit activiteiten leefomgeving"; specifiek Artikel I:

Onderdeel E (Artikel 4.129 lid 3)

Dit onderdeel voorziet in een nieuwe toetsing aan de emissiegrenswaarde ("EGW") voor de sommatie van PAK vast: toetsing aan PAK16(EPA).

Allereerst waardeert Mourik dat hiermee verduidelijking wordt gegeven voor wat betreft de definitie in het kader van toetsing van PAK in het Besluit activiteiten leefomgeving. Hiermee wordt een gelijk speelveld voor alle asfaltcentrales in Nederland gecreëerd.

De gestelde EGW voor PAK (Artikel 4.127) en de verdubbeling van het aantal stoffen in de definitie van PAK (Artikel 4.129 lid 3) zorgen ervoor dat de resulterende eis aan de emissies van PAK bij asfaltcentrales in de praktijk tenminste tweemaal zo scherp wordt als vóór de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024. De wijziging is volgens Mourik alleen haalbaar als de in Artikel 4.127 gestelde EGW voor PAK wordt verhoogd.

Daarnaast wordt met deze gecombineerde EGW voor PAK voorbijgegaan aan de verschillende zeer zorgwekkende eigenschappen van PAK. Gericht op volksgezondheid moet worden benadrukt dat naftaleen en voor zover bekend fenantreen, antraceen en pyreen (andere vluchtige PAK-verbindingen) geen ZZS-eigenschappen hebben. Voor wat betreft naftaleen is dit wederom bevestigd in voornoemd STAB-advies. De conclusie in paragraaf 3.3.2 (v.w.b. carcinogeniteit, persistentie en PBT en vPvB) van het gegeven STAB-advies luidt:

"STAB heeft niet kunnen achterhalen hoe de opname van naftaleen als ZZS in bijlage 12a van de Activiteitenregeling is gemotiveerd. Naftaleen wordt verdacht van kankerverwekkendheid, maar voldoet niet aan de criteria om op basis van REACH als carcinogeen te worden aangemerkt. Naftaleen voldoet ook niet aan de criteria uit REACH om als vPvB of PBT te worden aangemerkt. Dit betekent dat de stof niet om die reden op grond van artikel 2.3b, lid 1, van het Activiteitenbesluit als ZZS kan worden aangemerkt. Of naftaleen desondanks vanwege de verdachte carcinogeniteit terecht is opgenomen in bijlage 12a van de Activiteitenregeling kan STAB niet beoordelen omdat de criteria voor opname niet inzichtelijk zijn. Naftaleen behoort tot de PAK's die als groep in de POP-verordening zijn opgenomen. De onderbouwing hiervoor is niet bekend. Binnen de methodiek van REACH is naftaleen echter wel "zeer persistent"."

Een soortgelijke conclusie trekt STAB in paragraaf 3.3.2 voor wat betreft de stofklasse van naftaleen:

"Volgens de stoffendatabase van het ECHA heeft naftaleen een dampspanning van tussen de 0,0072 kPa en 0,0105 kPa bij 20oC tot 25oC. Hiermee valt naftaleen volgens de definitie van het RIVM dus net onder stofklasse MVP1 (stofvormige stoffen; 0,0072 kPa bij 20oC is lager dan de 0,01 kPa die het RIVM als grens hanteert). De dampspanning van naftaleen is relatief laag (ter vergelijking: de dampspanning van water is 2,34 kPa bij 20oC en die van ethanol is 5,95 kPa bij

---

Datum 4 maart 2024

Pagina 3/4

20oC). Er zijn echter wel argumenten om naftaleen desondanks als gas- of dampvormig te beschouwen. In de context van emissies naar de lucht worden 2- of 3-ring PAK's vrijwel altijd "vluchtig" genoemd. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het "Background Document on Polycyclic Aromatic Hydrocarbons (PAHs)" van de OSPAR-commissie. Met name bij verhittingsprocessen (zoals bij eiseres) wordt naftaleen vrijwel alleen in vluchtige (gas- of damp)vorm geëmitteerd. Dit blijkt ook uit het door eiseres overgelegde meetrapport van TAUW (19 januari 2022; Kenmerk R001-1284023RXM-V02-bgj-NL; zie bijlage STAB-1.4, p. 26). Ook in de atmosfeer is naftaleen volledig in gasvorm aanwezig (en niet deeltjesgebonden; zie afbeelding 3-3). Er zijn dus redenen om te overwegen om naftaleen als vluchtig te beschouwen en/of om met maatwerk een andere emissiegrenswaarde toe te staan."

Op basis van de toxicologische kenmerken van naftaleen en de vluchtigheid is de emissiegrenswaarde voor stofklasse MVP2 passend voor naftaleen, fenantreen, antraceen en pyreen. Voor naftaleen wordt dit in het stuk "Adviesdocument Omgevingsdiensten voor vergunningverlening en controle op emissies van benzeen en PAK bij Asfaltcentrales" onderschreven.²

Mocht worden vastgehouden aan de voorgestelde aanscherping van emissiegrenswaarden en de sommatie toets van PAK, benadrukt Mourik dat dit naar alle waarschijnlijkheid zal leiden tot de toepassing van nageschakelde technieken. Alle nageschakelde technieken kennen inherente afwenteleffecten die schadelijk zijn voor de volksgezondheid, waarbij de gezondheidswinst door het afvangen van schadelijke PAK's verwaarloosbaar is. De afwenteleffecten met negatief effect op de volksgezondheid en de natuur hangen samen met de energie die nodig is voor de nageschakelde technieken, met name het opwekken van warmte en elektriciteit voor bijvoorbeeld mechanische ventilatie, het verwarmen van leidingsystemen om verstopping te voorkomen, het regenereren van actiefkool en alle vormen van thermische oxidatie. Het opwekken van warmte en elektriciteit leidt tot de uitstoot van:

- Koolmonoxide, een ZZS, waarbij er sprake is van de netto toename van ZZS-uitstoot;
- Stikstofoxiden, die bijdragen aan luchtverontreiniging met aantoonbare schade voor de volksgezondheid, waarbij in vergelijking de gezondheidswinst door het beperken van de ZZS-uitstoot door PAK's verwaarloosbaar is;
- Broeikasgassen en dientengevolge tot opwarming van de aarde.

De toepassing van nageschakelde technieken leidt als gevolg van bovengenoemde uitstoot tot netto milieuschadeposten. Naar de mening van Mourik dient eerst te worden onderzocht wat de feitelijke milieuschadeposten zijn en dienen de uitkomsten van dat onderzoek te worden meegenomen in de afweging ten aanzien van de EGW van vluchtige PAK-verbindingen, alvorens de beoogde wijzigingen worden doorgevoerd.

Onderdeel F (Artikel 4.130 lid 3)

De opbouw en niet-eenduidige schrijfstijl van lid 3 zorgt voor een moeilijk te interpreteren lid. Een opbouw overeenkomstig lid 2 verdient de voorkeur.

---

² Omgevingsdienst Nederland d.d. 28 juni 2022.

Datum 4 maart 2024

Pagina 4/4

Onderdeel F (Artikel 4.130 lid 4)

De voorgestelde meetfrequentie voor PAK en benzeen is realistisch. Niettemin dient de meetfrequentie naar de mening van Mourik te worden verlaagd, indien uit opvolgende metingen blijkt dat een asfaltcentrale voldoet, zolang de werking van de asfaltcentrale niet wijzigt.

Onderdeel G (Artikel 4.131 lid 1b)

Beoogd wordt de duur van de metingen naar benzeen en PAK te maximaleren op drie deelmetingen van ieder twee uur. Een langere meetperiode leidt mogelijk tot meer inzicht in de uitstoot van PAK die normaliter onder de detectiegrenzen blijft.

De eisen die gesteld worden aan een volgens de norm correct uitgevoerde meting (artikel 4.129 lid 2a en 2f) en de gevraagde meetduur vragen om relatief continue proces- en productieomstandigheden. Deze omstandigheden komen gedurende een periode van zes uur zelden tot nooit voor bij een asfaltcentrale. De correcte uitvoering van een meting van drie maal 120 minuten is daardoor niet of nauwelijks mogelijk. Vanwege de discontinuïteit in de proces- en productieomstandigheden is per deelmeting een duur van maximaal 30 minuten haalbaar.

***